

Izhaja vsa delavnica popoldne

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 144.—  
za pol leta K 72.—

## NOVICAS

Uredništvo in upravnništvo v Koparjevi ulici št. 6 — Telefon  
uredništva št. 50 — Telefon  
upravnništva št. 328

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 36.—  
za en mesec K 12.—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10.—

DELA VSKI LIST POSAMEZNA ŠTEVILKA 80 VIN

## Sv. Jošt.

Visoka šola katoliškega gibanja na Slovenskem je Sv. Jošt. Ustanovil jo je naš nepozabni dr. Krek. Pod lipo pred cerkvijo so se na tej višavi pred več kot 15 leti začela predavanja. Bil so to razgovori med dr. Krekom in njegovimi učenci iz vrst dijaštva in delavstva in so se obravnavala socialna vprašanja v luči krščanskih načel. Tu v svežem gorskem zraku, visoko nad vsakdanjim vrvežem se je vzgajalo naše izobraženstvo, da ponese Krekove ideje po vsej domovini. Kmalu so prišli tudi Hrvatje in Sv. Jošt je postal zibelka hrvatskega katoliškega gibanja. Za nas je bil nekaj odmor sredi vsakoletnega utrjujočega dela in boja, da smo zoper zbrali svoje sile in se iznova orientirali, za naše brate Hrvate je bil sploh začetek vsega.

Letos so se naši hrvatski sobojevniki zopet zbrali na Joštu. Vseh je okoli 50 in bodo gori zborovali celi teden. V ospredju stoji danes poleg socialnega vprašanja versko. V socialnem pogledu postaja orientacija po vojski čimdalje bolj določna, dokopali smo se do pravega umevanja tistega krščanskega solidarizma, ki vladaj v človeški družbi, kakor ga je med nami prvi oznanjal Krek; odločno odklanjamo vsako materialistično-razredno stališče in poudarjamo potrebo vrhovnih etičnih smernic v razvoju gospodarskega življenja.

Versko vprašanje se nam predstavlja v prvi vrsti kot vprašanje praktične verske obnove. Vera se mora globoko usidрати v srce, prešiniti naše teženje, okrepiti našo voljo, da se začne lepše, čistejše, idealnejše življenje. Delo za politično moč in uveljavljanje katoličanstva v javnem življenju mora sloneti na obnovi in poglobljenju krščanstva v nas samih. Opaža se orientacija na stran katoliške mistike v najlepšem pomenu te besede.

Veliko se obravnava na Joštu tudi vprašanje literature, kjer Hrvati splošno zastopajo mnenje, da naša literatura stoji pod religioznimi vidiki in da vodi teljica k etičnim idealom. Splošno se kaže, da so Hrvati v načelnem oziru zelo stalni in se ne dajo lahko omajati od hipnih struj, ki so izraz neorientiranosti povojne dobe. Oni ne iščejo ničesar »novega«, krščanstvo Krista in Cerkve jim je večno novo.

V tej smeri se vrše predavanja in debato na Sv. Joštu. Bog daj obilo sadu!

## Kraljevi namesniki.

Belgrad, 5. julija. Sedaj je najaktualnejše vprašanje popolnitve mest pokrajinskih namesnikov. Kakor znano, so vsi predsedniki pokrajinskih vlad podali demisijsko, ker ima po določenih ustave nastopiti likvidacija dosedanjih pokrajinskih uprav. Sedaj je potrebno, da se postavijo namesniki, ki bodo izvedli likvidacijo pokrajin. Glede imenovanja teh namesnikov se še vršijo pogajanja. Vlada se je na zadnji seji bavila s tem vprašanjem, ni pa še storila nobenega sklepa. Verjetno je, da bosta v Sarajevu in Splitu ostala dr. Gjurgjević in dr. Desnica, v Ljubljani pa sta kandidata za namestnika dr. Baltić in Hribar. Za Zagreb se oseba za namestnika še ni omenjala, govori pa se z ene strani o dr. Teodorju Bošnjaku, na drugi strani pa o Antonu pl. Mihaloviću. Zaradi bolezni g. Pašića bodo o tem vprašanju razpravljali po njegovem ozdravljenju.

## Demokrati in zemljoradniki.

Belgrad, 5. julija. Sredi avgusta bo v Belgradu kongres demokratske stranke, na katerem bodo razpravljali o izpremembi in popolnitvi pravil stranke. Revizija programa se bo vršila v glavnem v tem, da se v demokratski program sprejmejo nekatere točke, ki se nahajajo v programu zemljoradnikov.

Belgrad, 5. julija. Zemljoradniki nameravajo menda spremeniti taktiko svoje stranke. Pri njih prevladuje oportunistična struja, ki bo po vsej priliki v stranki zmagala.

## Preiskava proti komunistom.

## Kako se godi aretirancem.

Belgrad, 5. julija. V preiskavi radi atentata na prestolonaslednika se vsak dan pojavljajo novi momenti. Smatra se, da se bo v nekaterih dneh moglo preiti v podrobnosti.

Sokrivce še iščejo.

Za sedaj so še nekatere glavne črte terorističnega pokreta v naši državi neosvetljene in se zato misli, da bi bila aretacija pobežlih Stojčevih tovarišev Marinkovića in Juha velike važnosti. Oba sta menda še isto noč, ko se je izvršil atentat, pobežnila čez severno mejo proti Dunaju. Danes se je izvedelo, da je imel Marinković v Belgradu ljubimko Elviro, s katero je, dasiravno oženjen, živel v intimnih razmerah. To je mlada ženska kakih 25 let, velika koketa, katero je v vojni madžarsko ministarstvo za zunanje stvari porabljalo na Madžarskem za kontrašpionažo. V času boljševiškega režima na Madžarskem je bila metresa nekega kapitana, komisarja Bele Kuna. Ko so se vrnile na Madžarskem redne razmere, je pobežnila v našo državo in živela v raznih mestih, posebno v Primorju. Lani se je spoznala s Marinkovičem in je hitro postala njegova metresa. Smatra se, da je ona nabavila Marinkoviču bombe. Od kod in kako je te bombe nabavila, se bo dožnalo pozneje, vsekakor pa jih je Marinković dobil od nje ter jih izročil Csakiju, ki je bil glavni komunistični skladiščnik za orožje. Danes popoldne so prišli policijski agenti v njeno stanovanje; ker pa je niso dobili doma, so izdali za njo tiralico. Njeno aretiranje pričakujejo nocoj. Policija dela neumorno, da aretira pobežlega Marinkovića in Juha. Nocoj je bila izdana tiralica za to dvojico ter je bila takoj odposlana v sosednje države. V tiralici se zahteva, da se obojica izroči nam. Danes so zaslišavali krojača Palečka iz Novega Sada, ki je imel postati član terorističnega odbora. Prišel je so ga v Belgrad pred dvema dnevi. Pri zaslišanju je potrdil vse, kar so dosedaj trdili njegovi tovariši, ki so zaprti v Belgradu. Njegova izpovedba podaja zanimive podatke glede aretiranih poslancev, o katerih je najprej izjavil, da je bil Nikola Kovačević edini za to, da se komunistične ideje izvedejo s terorjem. Ko pa je bil opoldne konfrontiran s Csakijem, se je ugotovilo, da je Kovačević v soglasju z ostalo trojico narodnih poslancev izdelal vse načrte in naloge terorističnega odbora in v družbi četrtega narodnega poslanca, kojega ime se sedaj prikriva, organiziral teroristični odbor in ga vzdrževal do danes. Potrdil je tudi navedbo, da se atentat izvrši v imenu vseh štirih poslancev.

## Zagovorniki zaprtih poslancev.

Danes so odvetniki g. Grebenac (zemljoradnik), Bora Popović (republikanec) in

## V Ljubljani aretiran komunistični zarotnik.

V soboto zvečer dne 2. julija je obvestila belgrajska policija ljubljansko policijsko ravnanje, da je sumljiv soudeležbe pri atentatu na prestolonaslednika Aleksandra I. 1891 v Perni pri Zagrebu rojeni čevljar Miloš Zlatar, stanujoč v Novem Sadu, kateri je pobežnil iz Novega Sada in da ni izključeno, da ne bo poskušal pobežniti iz Jugoslavije čez Ljubljano. Že itak zelo ostra nadzorovalna služba popotnikov se je pod vodstvom okrajnega policijskega nadzornika Toplikarja še poostila. Poizvedovalo se je celo noč. Dopolne ob 11. uri je pa dosegla policija uspeh. Detektiv Podobnik je v Židovski ulici in v drevoredu Zvezda opazoval nekega tujega moža, male postave, ki je bil zelo suh. Zelo pomanjkljiv osebni opis iz Belgrada se je kolikor toliko ujemal in Podobnik je tujca prijel in prignal na policijsko ravnanje, kjer je uvedel okrajni policijski nadzornik Toplikar naj-

Uglješa Jovanović (centrumaš) pregledali sklep glede aretacije treh komunističnih poslancev. Aretirani poslanci so izjavili, da sprejmejo te tri odvetnike za svoje zagovornike, od katerih bo vsak branil vse tri poslance. Tudi odvetniki so pristali na to, da prevzamejo zagovornišvo komunističnih poslancev. G. Popović je takoj po aretaciji komunističnih poslancev vložil pritožbo, katero je prinesel s seboj že napisano. V njej v glavnem poudarja formalno stran, da poslancev ni bilo treba aretirati.

## Pri zaprtih poslancih.

Zvečer ob 18.30 sta upravitelj mesta Belgrada in šef policije dovolila novinarjem, da obiščejo zapore, v katerih se nahajajo komunistični poslanci z atentatorjem Stejićem in nekaterimi drugimi osebami, ki so v zvezi z atentatom. Stejić je zaprt v ozki celici, ki se nahaja v prizemlju na dvorišču in ima samo ena vrata, katera so vedno odprta in pred katerimi je postavljena močno oborožena straža. Stejić je stal odet z odevjo. Obraz mu je miren, blede in kljubovalen. Njegova poza je bila — vsaj tako se je govorilo — podobna Napoleonovi. Celica Filipa Filipovića se nahaja v prvem nadstropju in je precej velika z dobro električno razsvetljavo. V celici je postelja, ki jo je aretiranec dobil od doma. Filipović je čital knjige blede in precej nervozne. Ko je zagledal novinarje, je rekel samo: »Tu blizu je Čopić v svoji celici.« Čopićeva celica je veliko manjša in ima samo majhno okence v vratih, skozi katero se je mogel videti jetnik kako šeta gori in dol. Ko je zaslišal govorico, je samo pogledal skozi okence in se potem zopet sprehajal. V ostalih celicah se nahaja veliko število drugih aretirancev. Zaradi vročine so večinoma samo napol oblečeni. Poslanec Kovačević je bil med posetom na dvorišču, kjer se je izprehajal. On je v zaporu najbolj propal. Izmed vseh treh je Čopić najbolj miren, Filipović pa zelo nervozen.

## Čudna zemlja.

Danes predpoldne okoli enajstih so prestregli čudno zemljo. Namenjena je bila enemu izmed aretirancev radi atentata. Spodnja stran zemlje je bila prelomljena, v njej pa je bil list, na katerem je bilo napisano: »Samo še danes popoldne. Mica.« Misli se, da se je ta list napisal na temelju izjave, ki so jo zagovorniki dali kakemu članu družine aretirancev.

Belgrad, 6. julija. Zagovorniki aretiranih komunističnih poslancev, ki vsako sokrivdo na atentatu odločno zanikajo, so podali ugovor, ker se aretiranci v zaporih zlostavljajo in mučijo, da bi tako prisiljeni priznali, česar jih dolže.

## Stranka lastnih interesov.

Vprašanje ljubljanskega župana je postalo te dni zopet aktualno. Dočim vsak človek ve, da proti potrditvi novega župana ni nobenega pravega razloga, pa pišejo demokratski listi, da g. Pesek ne sme biti potrjen, ker so zanj glasovali tudi komunisti. Mi se v preprič, ali je g. Pesek kvalificiran za župana ali ne, ne bomo spuščali. Mi hočemo ugotoviti le, da je g. Pesek bil izvoljen za župana s 26 proti 19 glasovom občinskih svetovalcev. Stranka, ki kaj da na občinsko avtonomijo, mora to dejstvo priznati in iz njega izvajati konsekvence. Priznati mora v zmislu načel demokracije, da se je ogromna večina ljudstva odločila za g. Peska, in sicer ne zato, ker je on g. Pesek, marveč zato, ker ni demokrat. Tega demokratskega načela pa demokracija očitno ne razumeje, ker ta stranka razume le svoj interes.

Naravnost nezaslišane besede je rabil minister (!) dr. Kukovec v razgovoru s poslancem Brandnerjem. Dejal je: »Kako morete biti tako naivni in od nas pričakovati, da vam oddamo tako važno mesto kakor je ljubljansko županstvo in da s tem okrepimo vašo in oslabimo našo stranko. Brezpogojno to pač ne bo šlo, vaša stranka bi morala nastopati napram demokratom pač drugače.«

Človek se zgraža, da more govoriti v demokratični državi na tak način najvišji politični in upravni uradnik-minister sam! Toda, kaj država, kaj ljudstvo! Stranka in interesi kliče so prva stvar.

Demokrati se delajo, kakor da bi z oddajo ljubljanskega županstva oddali nekaj svojega. Ali ta gospoda res ne ve, da je tu ljudstvo, ki je poverilo svoje zastopnike, da v njegovem imenu vodijo njegove posle v občini? Ljudstvo je govorilo pri občinskih volitvah. Demokrati s samostojneži so dobili vsega skupaj le 2949 glasov, vse opozicijske stranke pa so dobile 4741 glasov. Danes demokracije s pomočjo svojih strankarskih ministrov v Belgradu hočejo preprečiti, da bi blizu 5000 ljubljanskih volivcev na magistratu prišlo do besede. Pač pa hočejo, da bi volja 2949 ljudi komandirala nad voljo 4741 volivcev.

Demokrati se izgovarjajo, da so komunisti glasovali za g. Peska. Toda brez komunistov je opozicija dobila 3688 glasov, demokracije brez samostojnežev pa le 2809 glasov. Celotno glasovno Ljudske stranke in NSS znašajo 2880 glasov, kar je še vedno več ko 2809 demokratskih. Če tedaj g. minister Kukovec meni, da se demokratom godi krivica, naj prepriča ljubljanske volivce, da je demokratska vlada boljša kot vsaka druga. To pa se mu ne bo posrečilo, ker je ljubljansko prebivalstvo uživalo dvomljive »dobrote« demokratskega režima. Sedaj te dobrote demokratskega centralističnega režima uživa v potrojeni meri. Ljubljansko prebivalstvo čisto dobro ve, da je politika demokratov politika njihovih lastnih interesov. To je v celem obsegu potrdila tudi njegova izjava poslanec Brandnerju.

Za politiko osebnih interesov se je ljubljansko ljudstvo dovolj dolgo izrabljalo. Sedaj je čas, da pride enkrat do veljave tudi interes ljudstva!

## Razkol med komunisti.

Belgrad, 5. julija. Glasom tukajšnjih listov se mnogo govori o razkolu v komunističnem klubu povodom atentata. Klub se bo menda razdelil v teroristično levico in zmerno desnico. Komunisti so izdali komuniste, v katerem dementirajo vse vesti o razkolu v klubu, vendar pa tukajšnji listi tudi po tem dementiju trdovratno trdijo, da bo prišlo do razkola. Večina bo menda na strani zmernih.

## Obrtno sodišče.

KAKO SE VOLI V OBRATNO SODIŠČE.

Kdo razpisuje volitve.

Ker pričakujemo, da se bodo ustanovila pri nas še potrebna obrtna sodišča, navajamo, da se mora prvič odrediti volitev prisodnikov in njihovih namestnikov za obrtno sodišče z uredbo justičnega ministra.

## Teror demokratskih fašistov.

Split, 6. julija. Včeraj je druhal takozvane demokratske »mladine« vdrla v prostore opozicionalnega lista »Hrvatska Rijeka«, razbila oropavo ter odnesla natisnjene eksemplare. Istotako je ta druhal napadla poslanca »Hrvatske zajednice«

Šegvića, ko se je ravno hotel ukrcati na parnik. To je že drugi slučaj napada na opozicionalne poslance. Za temi organiziranimi napadi stoji brez dvoma deželna vlada sama, ker ostanejo napadi vedno nezakazovani.

trstva v zvezi z notranjim in trgovinskim ministrstvom, z ukazom deželne vlade. Ta ukaz mora obsegovati čas volitev in številno priseljenikov in namestnikov, katere je treba izvoliti iz vsakega volilnega zbora. Objaviti se mora v deželnem uradnem listu in s plakati po občinah v okrožju dotičnega obrtnega sodišča. Dopolnilne volitve odredi vlada uradoma, pri posebnih prilikah pa na predlog sodnega dvora prve stopnje. Poziv za nadomestne volitve mora biti izdan tekom 4 mesecev pred potekom volilne periode.

V razpisnem odloku, s katerim se odrede volitve, se morajo pozvati imenitelji (namestniki, poslovodje, zakupniki, obratni vodje) onih obratov, na katere se razleza pristojnost obrtnih sodišč, da v 8 dneh po objavi razpisa volitev v deželnem vladnem listu naznanijo občinskemu predstojništvu svojega obratovališča podatke, kateri so potrebni za napravo volilnih imenikov obeh zborov, in sicer pismeno. Politična deželna oblast podaljša lahko ta rok na 3 tedne. Javne trgovske družbe, komanditne družbe, delniške družbe, pridobinske in gospodarske zadruge, zavodi in društva se morajo pri tem pozvati, da imenujejo hkrati eno ali dve osebi, kateri jih smeta zastopati, da bosta oddali za nje glasovnice.

Vsi podjetniki so dolžni, da predložijo v danem roku popoln seznam vseh v njihovih obratih zaposlenih moških in ženskih delavcev, kateri so presegli 20 leto, delajo vsaj eno leto v tuzemstvu in ne spadajo med učence. Seznane morajo predložiti občinskemu predstojništvu. V te seznane se morajo sprejeti posebno tudi oni delavci, kateri delajo za mezdo izven obrata. Občinsko predstojništvo lahko zaukaže uporabo posebnih formularjev za te seznane.

#### Sestava volilnih imenikov.

Volilske imenike sestavlja za oba volilska zbora občina, v kateri ima obrtno sodišče svoj sedež. Občinska predstojništva morajo sestaviti za vsak volilski zbor posebej imenike in jih najkasneje v 3. tednu po raspisu volitev v vladnem listu razpoložiti v občinskem uradu na splošen pregled. Ta razpoložitev se mora hkrati javno razglasiti in določiti rok 8 dni za reklamacije.

## Politični dogodki.

**Dr. Vošnjak obsojen.** Naši čitatelji se bodo spominjali, kako je voditelj naših samostojnih kmetov dr. Vošnjak v konstituantni nastopil proti avtonomiji. Ob tisti priliki se je dr. Vošnjak dotaknil tudi značnega manifesta slovenskih kulturnih delavcev, v katerem se vrsta odličnih slovenskih znanstvenikov, pisateljev in umetnikov izreka za avtonomijo Slovenije. Da bi temu manifestu zmanjšal njegov pomen, je dr. Vošnjak rekel, da sta bila »duševna očeta tega manifesta dva knjižničarja bivše dunajske dvorne knjižnice.« To je letelo na vseučiliška profesorja dr. Frana Kidriča in dr. Ivana Prijatelja. Ta dva sta se po očitnem očitu avstrijskega sodišča žaljevala in sta celo stvar predložila v razsodbo proforskemu zboru ljubljanske univerze.

Le-ta je stvar vzel v pretres in poslal nato gori navedenima gospodoma pismo, ki ugotavlja: 1. Da je trditve dr. Vošnjaka, da sta dr. Kidrič in dr. Prijatelj duševna očeta omenjenega manifesta, nevtemeljena in neresnična; 2. da je istotako nevtemeljena in neresnična trditve dr. Vošnjaka o nagibih iz katerih sta dr. K. in dr. P. podpisala manifest; 3. da je dr. Vošnjak s tem, da je g. prof. Prijatelja obdolžil avstrijskantsva vedoma govoril neresnico, ker je ravno njemu moralo biti znano, da je g. prof. dr. Prijatelj s tem, kar je kot knjižničar dunajske dvorne knjižnice storil v prid Jugoslovencem, izpostavil sebe največjim nevarnostim. — Pismo so podpisali vsi člani proforskega zbora in velja torej kot javno veljavna obsodba, proti kateri ni priziva. O dr. Vošnjaku je torej javna sodba sklenjena. Ali ga bodo samostojni kmetje še smatrali za primerne, da načeljuje njihovi stranki, je seveda čisto njihova stvar. Nekaj drugega pa je seveda vprašanje, če je tak mož sposoben za diplomatsko službo, za katero se že dolgo poteza. Kakor se poroča prav te dni iz Beograda ima biti dr. Vošnjak naslednik Ivana Hribarja na poslaniškem mestu v Pragi, ako bo Hribar imenovan za kraljevega namestnika v Ljubljani. Tu naj si vsi v Beogradu preje dobro ogledajo dr. Vošnjaka v zrcalu razsodbe, ki jo je izrekel nad njim proforski zbor ljubljanske univerze!

**»Gostje«.** Posl. Wilfan je priobčil v »Edinosti« oster članek proti umetno vprizorjenemu fašistovskemu »slavju« o priliki aneksije v — Postojni. Na ta članek odgovarja »Era Nuova« na najnesramnejši način. Pravi, da smatrajo Italijani Slovence na »svojih« tleh le za goste in opominja, naj se Slovenci obnašajo tako, kakor se pač gostom spodobi. Drugače so Italijani pripravljene, nastopiti z najskrajnejšimi sredstvi. Poslancu Wilfanu pa obeta usodo enega Bombaccija — to je, da ga bodo v brahialno silo vrgli iz rimskega parlamenta. Tako se niso obnašali nasproti podjarmljenim narodom niti Nemci in Madžari, a se jim vendar hudo povrača. Kako bo z Italijani?

**Socialdemokratje v Hrastniku.** Dne 1. julija je maloštevilna družba socialdemokratov imela v Hrastniku svoj shod, na katerem je govoril njihov voditelj Malovrh. Njegov govor je bil čisto podoben politiki Antona Kristana. Zagovarjal je ustavo, ki je bila sprejeta, izjavil je tudi za avtonomijo. Toda ta avtonomija ne sme biti taka, da bi bil dr. Korošec vladar. Takoj nato pa je dejal, da ne priznava ne Boga, ne hudiča in ne kralja, ampak le centralistični socializem. Na koncu je dejal, da je »Slovenec« kot glasilo škofov proti ustavi. Vendar so vsi škofje in duhovniki na dan sprejete ustave opravljali slovesne službe božje. To je pa govoril g. Malovrh zato, ker očitno ta dan ni bil v cerkvi in ker ga je glasilo Jadranske banke »Jutro«, ki ima do Antona Kristana toliko »simpatij«, s svojimi napačnimi informacijami v to zavedlo. Sicer bi bil vedel, da takih slovesnih božjih služb po Slovenskem ni bilo. Morda bi bilo bolje, ko bi bil g. Malovrh govoril o zvezah socialdemokracije z Jadransko banko, o veleposvetu nadvojvode Friderika in njegovem ravnatelju sodruhu Antonu Kristanu.

## Poslednji dnevi v Pompejih.

(Dalje.)

Ne glede na rano uro so bila mestna vrata že odprta. Jezdec za jezdecem, voz za vozom je prihajal v mesto in glasovi številnih pešcev, oblečenih v praznična oblačila, so se vzdigovali v veliki in vznemirjeni veselosti proti nebu; ulice so bile polne meščanov in tujcev iz obljude pompejske okolice, in hitro — šumno in neredno so hitele mnogobrojne reke življenja k osodepolni predstavi.

Akoravno je bil amfiteater orjaške velikosti, ki je bila navidežno v takem nerazmerju z obsegom mesta, da bi šlo vanj lahko celo pompejsko prebivalstvo, je bil pri izrednih priložnostih naval tujcev iz vseh delov Kampanije tako velik, da je bil prostor pred njim navadno več ur pred začetkom predstave natlačeno poln takih ljudi, ki po svojem stanu niso imeli pravice do določenih in posebnih sedežev. In vsled napete radovednosti, katero je v tako izvanredni meri povzročila sodna obravnava in obsodba dveh zločincev, je množica tega dne tako zelo narasla kakor še nikdar poprej.

Mejtem ko se je preprosto ljudstvo v svoji kampanski vročernosti na ta način živahno gnetlo, prerivalo in pritiskalo — ter je pri vsem svojem hrepenenju vzdržalo čudovit red in mirno dobro voljo, kakor je še dandanes navada pri takih shodih med Italijani, je stopala čudna obiskovalka proti samotnemu Arbakovemu bivališču. Pri pogledu na njena čudna, starinska oblačila — njeno divjo hojo in vedenje — so se potniki, katere je srečala, dregali drug drugega in posmehovali; ko so pa videli njen obrez, je njihova veselost takoj izgi-

nila, kajti njen obraz je bil kakor obraz mrtveca in po njenih pošastnih potezah in obnošenem oblačilu se je zdelo, kakor da bi bila že dolgo v grobu ležala in sedaj zopet vstala in se podala med žive. Prestrašeno in tiho se ji je izognila vsaka gruča ljudi, ko je šla mimo njih in kmalu dospela do širokega predvežja Egipčanske palače. Črni vratar, ki je bil ob tej nenavadni uri že pokonci kakor ostali svet, se je zavzel, ko je na njeno trkanje odprl vrata. Egipčancovo spanje je bilo ponoči nenavadno dobro, ko pa se je začelo daniti, so ga motile čudne in nemirne sanje, ki so naredile nanj toliko globlji utis, ker so se nanašale na ono posebno filozofijo, kateri se je on klanjal.

Zdela se mu je, da je bil prestavljen v osrčje zemlje in da je ostal sam v močnini votlini, katero so podpirali orjaški stebri, surove in starodavne skale, ki so se vzdigovali visoko v zrak in izgubljali v senci in večni temi, v katero niso nikdar posvetili žarki dneva. V prostoru med temi stebri so se nahajala velikanska kolesa, ki so se šumeč in bobneč neprestano vrtela okoli in okoli. Samo na desnem in levem koncu votline je bil prostor med stebri prazen in odprtin so se razprostirale v galerije, ki niso bile popolnoma temne, temveč so jih medlo razsvetljevali čudni semintja se gibajoči plameni, ki so se sedaj plazili kakor kače po neravnih in vlažnih tleh, sedaj zopet divje skakali semintja, švigali v divjih skokih preko širne temote — izginjali naenkrat in se zopet ravno tako nenadoma prikazivali v desetkrat večjem blišču in svitu. In ko se je začuden ozrl proti desni strani, je videl, kako so se počasi bližale tanke, meglene, zračne postavbe, in ko so dospele v dvorano, se je videlo, kakor da so se vzdignile v zrak in izginile v neskončnih višavah kakor izginjeva dim.

(Dalje.)

nu. To bi vsekakor bilo mnogo bolj zanimivo. In tistim par hrastniškim socialdemokratom ki še verujejo v kri socialdemokracije, bi se bile najbrže odprle oči.

## Dnevni dogodki.

— **Državna zavarovalnica zoper nezgode.** V soboto smo v članku »Državotvorni dinar« pisali, kako se socialdemokracija senči v milosti demokratov-kapitalistov. Med drugim smo rekli: »V vse zastope, kamor pošilja vlada svoje ljudi, imajo pristop socialdemokrati poleg kapitalističnih demokratov. Dokaz imenovanje zastopnikov v državno posredovalnico za delo!« — Tu se je zgodila pomota. Glasiti bi se moralo: »Dokaz imenovanje zastopnikov v državno delavsko zavarovalnico zoper nezgode!« Že iz včerajšnjega poročila je razvidno, da gre tudi za delavsko zavarovalnico, kjer se je imenovanje vršilo na nečuvno strankarski način, dočim se delavstvu ne da prilika, da bi v svobodnih volitvah poslalo tja svoje zastopnike, ki jih samo hoče.

— **Novo mesto.** Neljuba pomota, ali neubogljivost — vsaj tako si mislimo — se je primerila v soboto zvečer o priliki od mestnega županstva zaukazane bakljade. Županstvo je dalo ukaz, da se v soboto, 2. julija, zvečer vrši — bakljada v znak veselja nad srečno pod streho spravljeno ustavo. Novomeška malomeščanska družba pa je menda napak razumela ukaz očeta župana in je porabila to priliko v svojo korist. Mi kot dobri ljudje jim to prav nič ne zamerimo, saj egoizem je tudi — ideal in temu idealu zvesta — je godba igrala sokolsko koračnico, sokolska publika pa navdušeno klicala: Živio Sokol! Godba izzvana pa je ponavljala. Tako smo v soboto zvečer na račun ustave manifestirali za Sokola. — Dobri ljudje trdijo, da je bila to neljuba pomota, drugi pa, da je Sokol državnotvoren in da za dokaz patriotičnega mišljenja zadostuje, da se kliče: živio Sokol. Hudomušneži trdijo, da je naša novomeška publika tako prevzeta radosti nad obznano, katera bo — baje — v najkrajšem času obglavila zadnjega Orla. Radi tega so postali tako avtonomistični, da so manifestirali samemu sebi, — mesto po nalogu očeta župana.

— **Nesreča.** V nedeljo, 3. t. m., se je pripeljal iz Metlike od veselice ognjegascv obč. sluga Majer iz Kandije. Na postaji Kandija je hotel izstopiti, a se je na stopnicah predolgo zamotil. Ko je začel vlak voziti, je tako nesrečno padel, da mu je vlak eno nogo popolnoma zmečkal, da so mu jo morali v bolnišnici usm. bratov v Kandiji nad kolenom odrezati.

— **Relo za zaslužnjene brate.** Iz Novega mesta: Da mi g. urednik ne bo očital netočnosti naj omenim: Podružnica Jugoslov. Matic je priredila 3. t. m. tombolo in ples v »Narodnem domu«. Zelo hvalevredno delo. Ideal, ki naj ga vsak Slovenec in Jugoslovčan sploh po možnosti podpira. Ampak ideal svoje vrste je pa tudi, če se pleše celo noč do ranega jutra za zaslužnjene brate. — Kdor pa ve, da se v mestu vse in prav vse rešuje pri cvičku in plesu — bo pa tudi blagohotno oprostil.

— **Nesreča z mino.** 3. t. m. se je več dečkov igralo na vojaškem vežbališču Grmošičice pri Zagrebu. Našli so mino, ki so jo začeli lahkomišlno odpirati in tolči po njej s kameni. Mina se je s strahovitim pokom razletela in dva dečka raznesla, tretjega pa smrtnonevarno poškodovala.

— **Posledice nasilnega nočnega nastopa.** France Strgar je poročen s sestro Franceta Golija na Rudniku št. 19. Obe rodbini stanujejo v hiši Strgarjeve žene. Eno leto sta že obe rodbini sprti, Golijevi bi radi kupili hišo, Strgarjevi bi pa radi spravili Golijeve iz hiše. Pred sodnijo se je tudi razpravljalo o odpovedi in ker je Strgar pogorel, je še takrat rekel: »Jaz ali on mora ven in če sem magari zaprt!« Dne 9. majnika je prišel Strgar vinjen domov in je vdril v Golijevo stanovanje, ko je prej od svoje žene zahteval sekiro. Kričal je: »Kje pa si h...?« Golijeva sta se bala, da ju ne ubije in sta zbežala k Pezdirjevim, Strgar ju je pa zasledoval. Deželno sodišče je obsodilo Strgarja na 3 tedne težke ječe.

## Ljubljanski dogodki.

— **Delavska zveza.** V četrtek 7. julija se vrši ob 5. uri popoldne seja osrednjega odbora »Delavske zveze«. Ker je stvar zelo važna, je dolžnost vsakega odbornika, da se je udeleži. Seja se vrši v spodnjih prostorih Konsumnega društva. — **Tajnik.**

lj **Enemu vse, drugemu nič!** Včeraj smo navedli pod tem naslovom, kako demokratski magnati svojim ljudem sipljejo vse, drugim pa nočejo privoščiti nič. Da to ljubljansko prebivalstvo dobro čuti, nam dokazujejo dopisi, ki jih prejemo. Obrtnik nam piše: Gospod Tonejc ni le dobil kavarne Evrope ter restavracije v Zidanem mostu, marveč ima v Mariboru specerijsko trgovino na debelo in trgovino z jajci na debelo. G. Tonejc je tedaj trgovec, eksportist, kavarar in restavrater — vse obenem. Njegovi dohodki iz restavracije v Zidanem mostu morajo biti ogromni, ker računa mal gulaž z 2 kosčkoma mesa, kruhom in majhnim pivom celih 20 kron. — O gospodu Krapežu pa smo prejeli: Ta gospod nima le koncesije za kavarno, marveč tudi za gostilno in za prevažanje — tedaj tri koncesije obenem. Sedaj hoče ta gospod, ki nima otrok, s pomočjo demokratov izpodriniti Ivančiča, ki ima skrbeti za družino. — Tako se dela. Ni čudno, da so ljubljanci te demokratske komande siti do grla.

lj **Desno roko odtrgal je stroj delavki** Ivanki Vrhovc, ko je pri Bergmannu na Poljanski cesti mlela loj.

lj **Tatvine v Hribarjevi tvornici.** V tvornici za pletenine Karla in Evgenije Hribar je Hribarjeva gospa opazila, da se kradejo nogovice. Pazila je in ugotovila, da sta lani in letos kradla v tvornici zaposlena Viktor Urbar in Leopoldina Kovačič nogavice in sicer je povzročil Hribarjeva Urbar 1330, Kovačičeva pa 3570 kron škode. Deželno sodišče je obsodilo Urbarja na 5 tednov težke ječe, Kovačičevo pa na 14 dni ječe.

lj **Kolo ukradeni** je bilo iz Belgijske vojašnice naredniku Vinku Demšarju. Kolo je znamke »Waffenrad«, črno pleskano in vredno 2000 K.

## Naša društva.

d Vič. 17. t. m. priredi viški Ore javno telovadbo na odsekovem telovadnem prostoru za župnijsko cerkvijo. Prijatelji orlovske misli in telovadbe, zlasti iz Ljubljane in okolice, prihitite ta dan na Vič!

Odgovorni urednik Anton Marinček.  
Izdaja konzorcij »Novega Časa«.  
Tiska jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Zadružna Gospodarska banka d. d., Ljubljana, Dunajska cesta 38/I.

**Štiri milijone kron**

zadane v najsrečnejšem slučaju igralec v drugem kolu državne razredne loterije.

**Nad 1.200.000 kron**

so zadele srečke v prvem kolu državne razr. loterije, kupljene pri

**Zadružni Gospodarski banki, Ljubljana.**

Žrebanje se vrši v prvem razredu

**15. in 16. julija 1921.**

Cena srečkam v prvem razredu: cela srečka 48 dinarjev, polovica 24 dinarjev, četrtinka 12 dinarjev, osminka 6 dinarjev.

Srečke prodaja

**Zadružna Gospodarska banka d. d.**

Ljubljana, Dunajska cesta 38/I. (Hiša Zadružne zveze.)